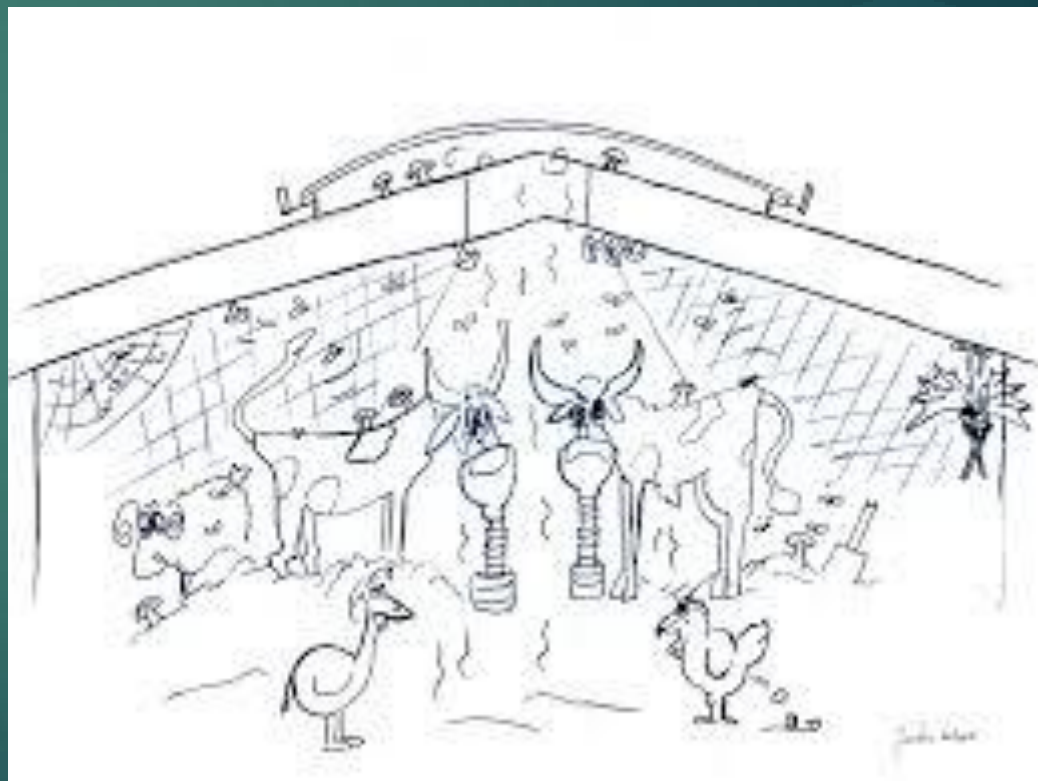

Zanieczyszczenia powietrza

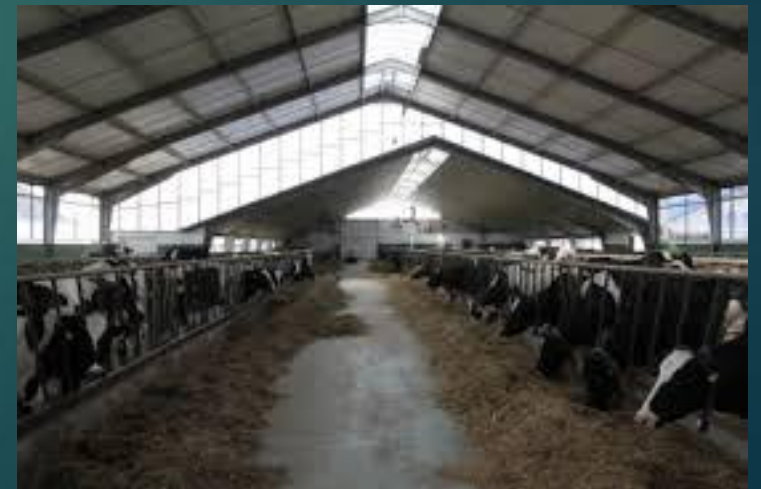
Gazy szkodliwe

- ▶ Dwutlenek węgla CO_2
- ▶ Amoniak NH_3
- ▶ Siarkowodór H_2S

- ▶ W mniejszych ilościach:
  - Tlenek węgla CO
  - Metan CH_4
  - Radon Rn
  - Indol
  - skatol

Źródła gazów szkodliwych

- ▶ W pomieszczeniach zamkniętych niewentylowanych lub źle wentylowanych stężenie CO₂ gwałtownie rośnie
- ▶ Źródłem dużych ilości amoniaku w budynkach inwentarskich są odchody zwierzęce a w głównej mierze mocz w którym zawarte jest nie strawione białko
- ▶ Źródłem siarkowodoru jest rozkładające się białko zawierające aminokwasy siarkowe (np. cystyna)

Dodatkowe źródła gazów szkodliwych:

- ▶ System utrzymywania na głębokiej ściółce
- ▶ System utrzymania na rusztach w którym odchody magazynowane są pod zwierzętami nadmiernie długo

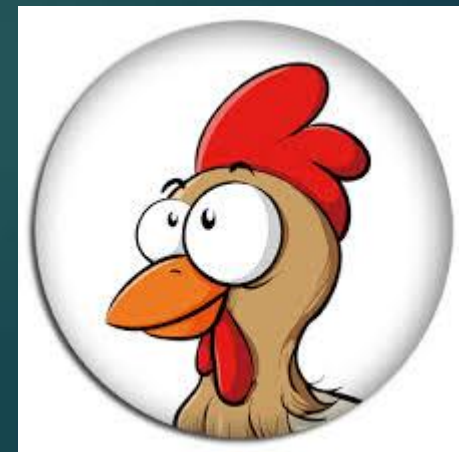
Dopuszczalne stężenie gazów szkodliwych

Wyszczególnienie	Stężenie (ppm)
CO ₂	2500
NH ₃	20
H ₂ S	10

Wpływ gazów na zwierzę

- ▶ CO₂ - Zakwaszenie organizmu, duszności, osłabienie procesów przemiany metabolicznej
- ▶ NH₃ - Podrażnienie błon śluzowych, stany zapalne spojówek i dróg oddechowych, obniżenie wymiany gazowej przez wiązanie hemoglobiny
- ▶ H₂S – Silnie toksyczny, paraliżujący układ nerwowy, stany zapalne błon śluzowych

Pyły

- ▶ **Nieorganiczne**: piasek, ziemia, środki chemiczne, cement, nawozy mineralne, składniki gazów spalinowych
- ▶ **Organiczne**: cząsteczki roślinne, resztki paszy i ściółki, nabłonek, sierść zwierząt, pióra ptaków, pyłki roślin

Działanie pyłów:

- ▶ Zaburzenia funkcji gruczołów potowych i łojowych
- ▶ Stany zapalne skóry
- ▶ Podrażnienia i stany zapalne błon śluzowych
- ▶ Zapalenie górnych dróg oddechowych
- ▶ Uszkodzenia anatomiczne i czynnościowe układu oddechowego i układu krążenia

Zanieczyszczenia mikrobiologiczne

- ▶ Wirusy
- ▶ Bakterie
- ▶ Zarodniki grzybów

różycyca, pryszczycyca, gruźlica, grzybice

W zależności od składu zanieczyszczenia mikrobiologiczne wywołują u zwierząt alergie lub choroby zakaźne. Poziom tych zanieczyszczeń uzależniony jest od stanu zdrowia zwierząt, obsady, higieny, wentylacji, systemu usuwania i gromadzenia obornika, ściółki, systemu pojenia i zadawania paszy itp.

